

Sprog i Norden

Titel: Konservativt sprogværn i et samfund under store omvæltninger

Forfatter: Ari Páll Kristinsson

Kilde: Sprog i Norden, 1997, s. 43-54

URL: <http://ojs.statsbiblioteket.dk/index.php/sin/issue/archive>

© Nordisk språkråd

Betingelser for brug af denne artikel

Denne artikel er omfattet af ophavsretsloven, og der må citeres fra den. Følgende betingelser skal dog være opfyldt:

- Citatet skal være i overensstemmelse med „god skik“
- Der må kun citeres „i det omfang, som betinges af formålet“
- Ophavsmanden til teksten skal krediteres, og kilden skal angives, jf. ovenstående bibliografiske oplysninger.

Søgbarhed

Artiklerne i de ældre numre af Sprog i Norden (1970-2004) er skannet og OCR-behandlet. OCR står for 'optical character recognition' og kan ved tegngenkendelse konvertere et billede til tekst. Dermed kan man søge i teksten. Imidlertid kan der opstå fejl i tegngenkendelsen, og når man søger på fx navne, skal man være forberedt på at søgningen ikke er 100 % pålidelig.

Konservativt sprogværn i et samfund under store omvæltninger

Ari Páll Kristinsson

Indledning

Dette indlæg handler om sprogrøgtens status i det moderne islandske samfund.

Islandsk sprogrøgt består blandt andet i konservativt sprogværn; det moderne islandske samfund er ganske afvekslende og underkastet uafbrudte ændringer. Titlen på mit indlæg er: Konservativt sprogværn i et samfund under store omvæltninger – og jeg har da også især tænkt mig at beskæftige mig med nogle detaljer i arbejdet med at beskytte et urgammelt sprogsystem, ord og ordforbindelser hos en nation, der lever i et samfund, som på forskellige punkter afviger ret så meget fra hvordan det så ud for ti år siden, og som utvivlsomt om yderligere ti år er blevet til noget helt andet.

Jeg vil begynde med dette postulat: «Det konservative sprogværns status er stærk i Island»; man kunne endda sige: utrolig stærk. Den har et stærkt greb i folk i almindelighed, i folkesjælen som man siger – sådan er situationen i hvert fald stadigvæk.

Dette postulat vil jeg forsøge at understøtte direkte og indirekte ved i det følgende at fortælle om sprogværnets status på nogle få områder i det islandske folkeliv.

Sprogværn og folkeliv

Jeg regner ikke med, at det er nødvendigt specielt at forklare eller argumentere for den påstand, at det islandske samfund ustandseligt bliver udsat for nye impulser og er underkastet ustandselige ændringer. I nogle årtier har samkvemmet mellem børn og voksne, og som følge deraf formidlingen af kulturarven fra den ene generation til den anden, været anderledes end det tidligere var gennem mange århundreder. Børn taler nu som regel mere med hinanden end i gamle dage, og tilsvarende

mindre med deres forældre – og sprogopdragelsen varetages delvis af særlige grupper af voksne, som på dette område har afløst forældrene. Dette er velkendt. Alle gør sig også klart, at vi står på tærskelen til informationstidsalderen, som er i færd med at vende op og ned på forskellige grundlæggende faktorer i kultur- og næringsliv. Dette bevirker tydeligvis, at det man diskuterer og det man interesserer sig for, ikke mindst blandt de unge, i stigende grad drejer sig om emner, der aldrig tidligere er blevet omtalt på islandsk. Informationsformidling, nyhedsformidling og anden kommunikation sker nu i stadigt højere grad ad andre veje end tidligere. Samtlige de ændringer, der allerede er sket, og som vi inden for den nærmeste fremtid bliver udsat for, indvirker på alle former for samkvem i sprogsamfundet, og ergo, er der større sandsynlighed for ændringer, der direkte berører sproget og sprogbrugen.

Jeg nævnte her for lidt siden, at den islandske sprogrøgt **blandt andet** består i en konservativ sprogværnspolitik. Inden vi fortsætter er det bedst at jeg lægger endnu mere tryk på ordene **blandt andet** i denne forbindelse. Islandsk sprogpolitik er som bekendt baseret på to hovedfaktorer; den ene er at bevare sproget, dvs. sprogsystemet, ord og ordforbindelser, såvidt muligt i den form det har i dag, især med henblik på at bevare den tilknytning, der findes til skriftsproget århundrede for århundrede i Island; den anden faktor er en styrkelse af sproget så det udnyttes bedst muligt i moderne tid, dvs. at danne nye ord og ordforbindelser, der er anvendelige nu, dog således at der ikke opstår konflikt med traditionen, at styrke enhver form for kulturvirksomhed på islandsk og bestyrke den opvoksende generation i troen på, at islandsk er det bedste sprog, den har adgang til.

Men det er ustandselig nødvendigt at vurdere de enkelte elementer i sprogrøgtsbestræbelserne om og om igen. Det kan godt være, at hvis vi koncentrerer os for meget om beskyttelsen, bliver den en hæmsko for sprogrøgten. Hvornår bør man skære golde kviste bort for at øge de nye skuds vækstbetingelser? Og hvor er den domstol, der afsiger dødsdommen over de golde kviste, de livløse lemmer på sprogets krop? Dette minder lidt om debatten om bevarelse af gamle huse i Island, nogle står

med tårer i øjne, når gamle huse bliver revet ned, huse, som i andres øjne er noget gammelt bras, der står i vejen for nye, smukke og praktiske bygninger.

Sprogværn og hensigtsmæssighed

Jeg har lyst til her at nævne et eksempel blandt mange på tovtrækkeri mellem sprogværnssynspunktet og en slags hensigtsmæssigheds- eller behagelighedssynspunkt.

Der er nu en tilbøjelighed til i islandsk at bøje forskellige ord i flertal, som hidtil kun eller hovedsageligt kun kendtes i ental. Eksempel: *bragð* (i betydningen: smag af mad), *verð* (pris), *mat* (vurdering).

Det har hidtil været kutyme i islandsk kun at anvende disse ord i ental (altså: (*matar*)*bragðið*, *verðið*, *matið*).

Nu vil nogle producenter og forhandlere af fødevarer reklamere med, at de tilbyder «mörg brögð» (mange smage (!)) i stedet for at sige «ýmiss konar bragð, margvislegt bragð» (mange former for smag, forskellig smag); ideen er at jordbærsmag er én smag, chokoladesmag en anden smag, og dermed har man «tvö brögð» (to smage (!)); ofte tales der f.eks. i reklamer i medierne om «verðin» (priserne) på varen i stedet for simpelthen at sige «verðið» eller «mismunandi verð» (prisen eller forskellig pris) osv.; tanken er at 100 kr. er én pris, 200 kr. er en anden pris og dermed er der kommet «tvö verð»; man taler sommetider om «mörg möt (f.eks. hættumöt)» ((risiko)vurderinger) i stedet for at sige «mat hefur svo og svo oft verið lagt á eitthvað» (at vurdering så og så ofte er blevet foretaget af noget) eller «það hefur verið metið svo og svo oft» (noget er blevet vurderet så og så ofte) osv.

Her er der en vis tilbøjelighed til at objektivisere og gøre det muligt at tælle forskellige begreber, som andre har nøjedes med at anvende uden at flertalsbøje dem. Ordenes betydning indskrænkes, når de bøjes i flertal (for eksempel kan *hættumat* da nærmest betyde en «rapport om risikovurdering, en bestemt omtale af risiko»).

Mange sprogrøgtsinteresserede synes dårligt om denne nye stil. De siger, at de har svært ved at få øje på den virkelige fordel ved at gå væk fra den traditionelle sprogbrug og tvivler på,

at sproget bliver et bedre kommunikationsværktøj ved, at ord som *verð* (pris) og *bragð* (*að mat*) ((mad)smag) bøjes i flertal. Denne tilbøjelighed har man sommetider givet øgenavnet flertalsssyge.

Konservatisme er i denne henseende noget mange støtter. Det er ikke kun nogle ganske få sprogrøgtspostle, der strider imod «verð» (flertal) (priser) og «matarbrögð» (flertal) (madsmage); mange af dem, som disse ting betyder noget for, går langt uden om det og får kuldegysninger, når de hører eller læser f.eks. førnævnte flertalsformer, eller andre lignende klodser (ambögur), som man kalder dem. Som sprogkonsulent hos Islands radio blev jeg udtrykkelig gjort opmærksom på dette; min og andre medarbejderes telefon var ofte rødgldende når sådanne klodser var blevet sendt ud i æteren.

Dette var altså et eksempel på tovtækkeri om, hvor langt man skal gå i beskyttelsen af sproget. Man kan nævne en mængde andre lignende skønssager i Island, hvor en konservativ sprogværnspolitik har været en stærk faktor i et samfund, der uafsladeligt kalder på omtale af så mange nye ting og ideer.

Sprogværn og informationsteknologi

Man kan gavne sprogrøgtten med mere effektive midler end bare det at bede folk at undgå at tale om jordbærsmag og chokoladesmag som «tvö brögð» (to smage).

Nu vil jeg gå over til et af de vigtigste emner i islandsk sprogrøgt nu.

Vi står over for hastige ændringer i folkelivet, der bl.a. skyldes fremskridt inden for informationsteknologien. Den opgave, der har størst betydning nu, er at reagere på disse fremskridt og i den grad det er muligt, at give dem en drejning til gavn for de nationale sprog. Det er nødvendigt at reagere på det engelske sprogs overvældende indflydelse og de kulturelle virkninger fra engelsktalende lande på folks tankeverden.

Det islandske kultur- og undervisningsministerium tog i 1993 en beslutning, som set fra en sprogrøgtssynsvinkel var uheldig. Det blev besluttet, at de midler, der var disponible til edb-software i ministeriet, skulle investeres i udvikling af

software til IBM-PC-kompatible computere. Det er ikke min mening at sige ét ondt ord om disse computere, men det, der er uheldigt ved denne beslutning er, at operativsystemet, der anvendes i disse maskiner, ikke er blevet oversat til islandsk, og det mest almindelige tekstbehandlingsprogram, Word for Windows, er endnu ikke blevet oversat til islandsk, selv om oversættelsen af det nu ikke skulle være så vanskelig. Der er for eksempel blevet udgivet en detaljeret brugervejledning på islandsk om dette tekstbehandlingssystem, og dér findes der utvivlsomt oversættelser af alle de ord, der er brug for. Og der findes da også et særdeles fortrinligt ordforråd på islandsk inden for edb-verdenen og der arbejdes målbevidst på at tilføje ord og ordforbindelser efterhånden som behovet viser sig. Vi er så heldige, at et overordentlig omhyggeligt og dygtigt udvalg, Den islandske dataforenings terminologiudvalg, beskæftiger sig med denne del af ordforrådet og netop nu arbejdes dér, på genudgivelse af udvalgets edb-terminologisamling; den foreligger formodentlig sent næste år. Det kan nævnes at redaktøren af terminologisamlingen har kontor i Íslensk málstöð (Islandsk sprogbureau); det er meget beejligt for os, der arbejder der for en væsentlig del af de termer, folk spørger os om til daglig, vedrører netop informationsteknologi. Islandsk sprogbureau har på anmodning fra ministerier, allerede i år samlet termer til to lister med forklaringer på dette område.

Når skoler og institutioner serverer software for islændinge på engelsk, sender man rent faktisk indirekte det budskab til nationen, at islandsk ikke er et brugbart sprog inden for edb- og informationssektoren. Det er noget sludder, sådan som det allerede er fremgået. Noget andet i denne forbindelse er, at der endnu er stor mangel på islandsk kultur- og informationsmateriale på cd-rom. Det må der gøres noget ved; computere med cd-rom-drev findes i mange islandske hjem og skoler og der er et uhyrligt udbud af cd'er på fremmede sprog, især engelsk, med både spil og undervisningsstof.

Islands kultur- og undervisningsminister, Björn Bjarnason, overtog ministerposten i 1995. Han er interesseret i informationsteknologi og udnyttelse af den inden for undervisning og

kultur. Formanden for Islands sprognævn redegjorde sidste år for sprognævnets bekymringer over fremmedsprog i computerne. Ministeren tog initiativ til udarbejdelse af forslag i sit ministerium, og de blev offentliggjort i marts nu i år, om uddannelse, kultur og informationsteknologi 1996-1999. Hvad enten det skyldtes indflydelse fra sprognævnet eller ej viste det sig, at blandt målsætninger, der lægges vægt på, er udgivelse af islandsk undervisningssoftware og undervisningsstof på cd-rom, at der findes et bredt og godt udvalg af undervisningssoftware og edb-tilknyttede undervisningsmidler i forskellige fag, og at der sørges for, at islandske ordbøger og synonymordbøger findes i digital form (s. 27). Som det kunne forventes er der et særligt kapitel om islandsk sprog (s. 53-54) og udgivelse af islandsk kulturstof i digital form. Der hedder det blandt andet: «Med fremkomsten af muligheder for informationsformidling, såsom satellit-tv, Internet, multimedia- og computerteknologi, øges det islandske samfunds forbindelser til omverdenen og udbuddet af udenlandsk kulturstof øges betydeligt. I informationssamfundet er der derfor større behov for at islændinge tænker på sprogets ve og vel.» Dernæst omtales blandt andet forskellige nationale behov, der er tilknyttet kulturen, med hensyn til alfabet, alfabetisering, talformater, tidsformater, datoer osv. i overensstemmelse med islandsk sædvane; om betydningen af at danne nye islandske ord på dette område og give en god præsentation af ordene og at der ydes støtte til dem, der beskæftiger sig med nydannelse af ord på dette område; og at islændinge må lægge vægt på at styrke produktionen af islandsk stof på cd-rom og på Internettet. På den måde kan man styrke islandsk kultur i fremtidens internationale informationssamfund. Et af de primære mål er udtrykt således i Kultur- og undervisningsministeriets forslag: «Der [skal] slås ring om det islandske sprog i informationssamfundet, og det skal sikres, at sproget kan udvikle sig i overensstemmelse med islandsk sprogpolitik.»

Der har vi retningslinien fra ministeriet, og den kan ikke være klarere. Den beskriver den stærke vilje til at holde fast i vores konservative sprogrøgtspolitik i fremtidens informationsamfund.

Informationsteknologiens fordele skal udnyttes til gavn for sprogrøgten. I Islandsk sprogbyureau er arbejdet med en såkaldt ordbank kommet godt i gang; med støtte fra Republikfonden og Sprogørgtsfonden lykkedes det at igangsætte det projekt. Når denne ordbank bliver tilgængelig, det vil formodentlig vil ske sent på året 1997, vil det være muligt via Internettet at slå op i en mængde ordlister, især inden for specialtermer, som der hidtil ikke har været så nem adgang til. Her er der tale om et eksempel på udnyttelse af informationsteknologien til fordel for f.eks. oversættere og andre sprogrøgttere.

Et andet eksempel på ændringer som informationsteknologien medfører: e-mail afløser til dels telefonsamtaler – i stedet for en tovejs dialog som i en almindelig telefonsamtale, er der tale om en udveksling af budskaber, der mere er i slægt med envejs kommunikation men som ofte medfører en mere disciplineret tænkemåde og præsentation end en almindelig samtale fordrer. Det er for en vis del en tilbagevenden til tiden før telefonen, eller da den blev brugt mindre end nu, og brevkorrespondance var af meget større betydning for folks kommunikation. Det bliver interessant at se om børn og unge kommer til at vænne sig at skrive forholdsvis mere af den grund – og da også hvilken slags skriveri der bliver tale om. Anvendelsen af e-mail kan udmærket gå hen og blive en støtte for sprogopdragelsen.

Sprogværn på markedstorvet

I Kultur- og undervisningsministeriets førnævnte forslag opfordres der blandt andet til at de almindeligste udenlandske softwareprodukter oversættes og bearbejdes. Den islandske stat, som er den største køber af software i Island, måtte gerne stille det som betingelse i udbud, at der til f.eks. islandske skoler udelukkende ville blive tale om at købe software, hvor hele brugergrænsefladen er oversat til islandsk.

Islandsk sprognævn har søgt at finde muligheder for at presse producenterne af Microsoft-software til at oversætte den til islandsk, og ifølge et avisinterview med kulturministeren 3. september 1996 overvejer han nu en sådan løsning i samarbejde med finansministeriet. Muligvis er Microsofts mar-

kedsstatus i Island for stærk til at de behøver tage dette skridt hvis de ikke bliver tvunget til det. Vi må håbe at markedet her kommer til assistance.

De, der sælger Macintosh-computere i Island siger, at de har ladet al software oversætte til islandsk fra 1984, og de siger, at de stadig bruger store beløb til dette hvert år. Den 28. august nu i sommer indrykkede Macintosh-importøren i Island kæmpeannoncer i alle landets dagblade under hovedoverskriften «Engelsk besættelse af Island». I annoncen citeres på opsigtsvækkende vis Kultur- og undervisningsministeriets rapport fra marts, hvor det hedder, at Windows har den ulempe, at islandske grundskolebørns edb-miljø er engelsk, og at det må ændres. Og så beskrives det med henvisning til kulturelle synspunkter om beskyttelse af sproget og praktiske synspunkter hvor stor betydning det har at kunne bruge modersmålet i forbindelse med computere.

Det ville være ønskeligt, at dette udspil fik konkurrenterne til at reagere og øgede sandsynligheden for at de nu investerede de nødvendige midler til at lade deres software oversætte til islandsk. Forhåbentlig er denne reklamekampagne fra Macintosh et tegn på, at markeds kræfterne vil komme islandsk sprogrøgt til hjælp.

Når nu talen går på reklamer, må vi nævne sprogrøgtssamarbejdet mellem Mejerisammenslutningen, Islandsk sprog bureau og Sprogrøgtsfonden. I næsten to år har virksomheden trykt vejledninger om sprog uden på mælkekartoner.

Mejerisammenslutningen minder også om sprogrøgt i sit logo med slagordet «Íslenska er okkar mál» (Islandsk er vores sprog) og har stået for udgivelser, bekostet et møde, fået skrevet en særlig sprogrøgtssang, der er blevet opført i virksomhedens reklamer, givet Islandsk sprog bureau nye computere (1994) for at nævne noget.

Alt dette tyder på, at store virksomheders markedsspecialister har fundet ud af, at det kan betale sig for en virksomhed at gøre beskyttelse af det islandske sprog til virksomhedens sag. Disse markedsspecialister må nødvendigvis være enige om, at borgerne i Island anser sprogrøgt for at være et godt, ædelt og

betydningsfuldt programpunkt. De betragter tilsyneladende vores konservative sprogværn som et godt salgsprodukt i Island. Dette tyder på at sprogværnets status i samfundet må siges at være sikker.

Da jeg var sprogkonsulent hos Islands Radio, måtte jeg sommetider assistere reklameafdelingen med at diskutere med dem, der annoncerer varer og service. De fleste accepterer alle anvisninger, og det var faktisk en glædelig overraskelse for mig at opleve, at folk normalt er taknemmelige for at vide hvad Islands Radio kalder godt og korrekt sprog, og folk bøjer sig oftest for det; med andre ord menes det tilsyneladende generelt ikke at være nogen god fremgangsmåde til at sælge varer i Island at bruge fremmedsprog eller dårligt sprog i reklamer. Det ses dog sommetider, eller forsøg på det, hos Islands Radio; og Morgunblaðið har også berettet at hos dem må de slås med annoncører, der har begrænsede ambitioner på dette felt. Samtlige reklamebureauer, som jeg har haft noget med at gøre, vil følge rådgivning om godt sprog i overensstemmelse med islandsk sædvane; de, der selv skriver deres reklamer, gør sig imidlertid i meget forskellig grad klart, hvor stor betydning det har at anvende godt sprog. Langt de fleste annoncører tager anvisningerne eller korrektionerne som det mest naturlige, men jeg kan dog huske uoverensstemmelser med folk, der endelig ville bruge angliscismer eller noget, som vi syntes var uacceptabelt sprog, og det selvom de fik anvisninger om at det var sagen.

Sprogværn på søgnedage

Islændinge kender en mængde ting og begreber under to navne, dvs. en slags internationalt navn (oftest engelsk) og en ren islandsk parallel. Rigtig mange, der f.eks. forsøger at skrive så godt og korrekt sprog (og rent) som de kan, anvender et andet sprogregister ved uformel snak, hjemme, blandt vennerne og blandt arbejdskammerater. En del af det at vælge sig et uformelt sprogregister i islandsk, viser sig ved at vurdere de ords renhed, der gribes til, dvs. at besvare spørgsmålet: skal jeg bruge det rene islandske ord eller det udenlandske? Ofte er det som om det udenlandske ord eller den udenland-

ske ordforbindelse har nemmere ved at finde vej over læberne, og nogle må gøre en lille indsats, hvis de beslutter sig for hellere at bruge de rene (rensedede) ord. For eksempel bruger mange af medarbejderne i radio og tv det importerede ord «feida» (udsagnsord) (jf. engelsk fade), men et bedre islandsk ord er *skyggja* (formørke) eller ordforbindelsen *líta deyja út* (lade dø ud). Jeg regner med, at de fleste ville anvende den ene af disse sidstnævnte alternativer på tryk eller i officielt talesprog.

Et andet eksempel er fremmedordet «stúdíó», som de fleste anvender indbyrdes, selvom der findes renere islandske ord, f.eks. *hljóðstofa* (lydstue) i radio, *myndver* (billedlokale) i tv og *hljóðver* (lydlokale) om lokaler uden for radio og tv, der er beregnet til musikoptagelser. Men under udsendelser undgår mange hos radioen at anvende ordet «stúdíó» og anvender oftest eller næsten kun ordet *hljóðstofa* eller et andet lignende islandsk ord. Der er dog nogen forskel på radiokanalerne, og eftersom radiofolk er mere uformelle i deres valg af sprogregister er der større sandsynlighed for at de anvender ordet «stúdíó» under udsendelse. Der er med andre ord ofte direkte forbindelse mellem, hvor talesprogsagtigt et taleregister der vælges og hvor «rene ord» der bruges.

Her kommer der nogle få yderligere eksempler: «mæk(ur)», «míkrófónn» *hljóðnemi* (mikrofon); «vídeó» – *myndband* (video) eller *myndbandstæki* (videomaskine). Men der bliver aldrig brugt et fremmedord (som f.eks. *!tíví!) for *sjónvarp* (tv) og heller ikke (som f.eks. *!sédé!) for *geislaspilari* (cd-spiller).

Navne på nyere restauranter í Reykjavík kunne tyde på, at der er to forskellige moder i landet, dvs. rentsprogsmode og udenlandssnob. Vi har på den ene side navne som Ari í Ögri, Tíu dropar, Kaffibrennslan, Aktu – taktu og på den anden side navne som The Dubliner, Café au lait, Café Paris, Tong's take-away.

Som tidligere nævnt er det tilsyneladende sommetider ligetil for islændinge at anvende et rent islandsk ord i formel stil, hvad enten det er i tale eller skrift, men derimod et tilsvarende fremmedord i mere hverdagsagtig anvendelse eller uformel stil, især i talesprog, men i betydeligt mindre grad i skriftsprog. Og det

kan godt se ud til, at når vi islændinge taler om sprogets renhed og dannelsen af nye ord, og om at vi er så besluttet på fortsat at holde det rent, så er det ikke helt i overensstemmelse med sandheden, idet så mange er tilbøjelige til at bruge et udenlandsk ord eller et fremmedord i stedet for et tilsvarende nyt ord af islandsk oprindelse. De der arbejder med organiseret sprogrøgt i Island må så sandelig grundigt overveje denne situation, det vil sige faren for at sproget i samfundet bliver dobbelt, hvis man kan sige det sådan, et hverdagssprog og så et helt anderledes skriftsprog eller formelt talesprog. Men man skal dog tage i betragtning at forskellige sprogregistre selvsagt er en naturlig del af folks samlede sprogbrug, i alle sprogsamfund, så i virkeligheden er der ikke noget bemærkelsesværdigt ved nogen forskel på skriftsprog eller formelt sprog og så talesproget, det vil sige det uformelle sprog. Men denne forskel kan blive for stor, for så ville skriftsproget, der forbinder os til fortiden, ikke være brugbart i et samfund med hastige ændringer, men i stedet natrolde og det islandske sprogsamfunds homogenitet ville da være en saga blot.

Sprogrøgt i Island burde blandt andet bidrage til fortsat homogenitet i sprogsamfundet, og til at bevarelsen og styrkelsen af sproget fremtræder i hele samfundet, og på alle områder, ikke kun i skriftsproget, ikke kun blandt specialister, ikke kun på festdage.

Afslutning

I det foregående har jeg med eksempler forsøgt at understøtte den påstand, som jeg fremsatte til at begynde med. Det kan nok undre nogen at en konservativ sprogværnspolitik nyder så stor forståelse og velvilje i Island som den gør. Det er dog ikke alle islændinge, der i deres daglige snakken er rentsprogsentusiaster. Alligevel ser det ud til at være en samfundsmæssig kendsgerning i Island, at der er marked for sprogrøgt; et gammelt og godt sprogsystem, ord og ordforbindelser er en vare, der er efterspørgsel efter i Island.

Jeg har her talt om en konservativ sprogrøgtspolitik i et samfund, der er under stadig udvikling og forandring. Jeg har lyst til at kaste det spørgsmål frem til slut om forklaringen på

menigmands positive indstilling til sprogrøgt i Island måske netop kan være, at samfundet ændrer sig så hurtigt; muligvis er det alle omvæltningerne, der kalder på nogle faste punkter i tilværelsen, som for eksempel en national sprogpolitik.